

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Pořízení pro případ smrti dle nového občanského zákoníku

Autor: Jakub Effenberger

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Jakub Effenberger se ve své práci zaměřil na problematiku pořízení pro případ smrti v novém občanském zákoníku. Hned na úvod je možné poznamenat, že se jedná o téma značně aktuální, které je plně způsobilé ke zpracování ve formě diplomové práce. Úprava dědického práva doznala v novém občanském zákoníku v porovnání s předchozím právním stavem zásadních změn. Jednou ze základních je i značně odlišná a doplněná úprava pořízení pro případ smrti. Vedle rozsáhlých změn v úpravě závětního práva přibyly zcela nové typy pořízení pro případ smrti v čele s dědickou smlouvou, která je dokonce postavena do pozice přednostního dědického titulu. Bližší rozbor této problematiky je tedy jednoznačně žádoucí a v samotném základu je možné očekávat jeho přínosnost nejen pro samotného autora, ale i pro případného čtenáře.

Diplomant svojí práci člení, včetně stručného úvodního vymezení cílů práce a Závěru, do pěti částí. Ve svém výkladu postupuje systematicky, téma se přitom snaží zpracovat pokud možno komplexně. Nejprve na zhruba dvaceti úvodních stranách zaměřuje svoji pozornost na vymezení dědického práva, jeho zásad a předpokladů dědění. Současně se zaobírá i všeobecnými, možno říci společnými ustanoveními o pořízení pro případ smrti. V této podkapitole přitom řeší především ochranu nepominutelných dědiců a povinného dílu. Celá partie je vedena snahou pojednat alespoň stručně o všem podstatném, co je nezbytné pro další výklad. Současně je však jasně patrné, že autor si je vědom, že celou materii dědického práva v novém občanském zákoníku nelze (a to ani přehledově) v rámci diplomové práce obsáhnout, a tak se o to ani nesnaží. Od stránky 32 se pak již pouští do jednotlivých typů pořízení pro případ smrti. První ucelenou část věnuje závěti a dovětku. Zabývá se vším podstatným od pořizovací způsobilosti, přes vymezení jednotlivých forem závěti, vedlejších doložek závěti a jejího zrušení až k dědické substituci a svěřenskému nástupnictví. Posledních čtvrtina práce je věnována novému institutu dědické smlouvy. Autor zde začíná stručným historickým úvodem, ve kterém rozebírá zakotvení, resp. nezakotvení tohoto institutu v u nás dosud platných občanských zákonících. Většinu pozornosti pak věnuje již konkrétně úpravě dědické smlouvy v novém občanském zákoníku. I zde nevynechává nic podstatného, co s danou problematikou souvisí. Práce je zakončena již avizovaným stručným závěrem.

Odborná úroveň práce je velmi dobrá. Autor se pouští do tématu, které je v základu poměrně rozsáhlé a zahrnuje řadu zcela nových institutů. S ohledem na zatím poměrně chudé rozpracování nové úpravy dědického práva v soudobé literatuře mu přitom často nezbyvá, než se s problémy, na které naráží, vypořádat zcela samostatně. Zaujímá přitom ke zkoumaným institutům vlastní názor, je schopen jejich kritického zhodnocení. Řada rozebíraných problémů

přítom nevyplývá přímo z textu zákona (např. kontrakční proces u dědických smluv). Je samozřejmé, že ve jistém rozsahu je práce popisná a výklad se drží pouze na povrchu problematiky. Hlubší rozbor řady problémů by byl navíc vysoce zajímavý a jistě přínosný (např. svěřenského nástupnictví, vedlejších doložek závěti nebo například dědické smlouvy mezi manžely). Tento styl zpracování je však nutný vzhledem k rozsahu tématu a snaze o jeho komplexní a vyvážené zpracování. Současně je zřejmé, že s ohledem na stále značně krátkou dobu účinnosti nového občanského zákoníku je možné praktické dopady jednotlivých ustanovení zatím spíše jen predikovat, než řešit na konkrétních již vyvstalých případech.

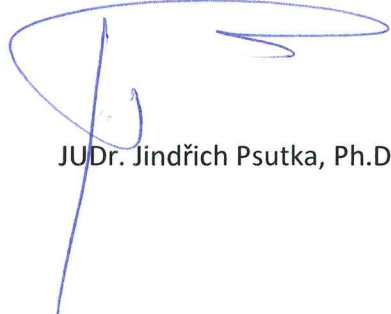
Formální stránka práce je postižena jen občasnými prohřešky (např. odlišné citování odstavců u jednotlivých paragrafů), které práci výrazněji neovlivňují. Autor se vyjadřuje přehledným odborným jazykem. Formátování je ustálené. Citováno je v intencích platné citační normy.

Lze shrnout, že odevzdaný text splňuje všechna základní kritéria kladená na závěrečnou práci v magisterském studijním programu. Autorovi se podařilo vytvořit ucelené pojednání. Rozsah práce překračuje obvyklé standardy diplomových prací, autor však nikterak neodbíhá od tématu. S ohledem na uvedené práci k obhajobě **doporučuji** a v případě úspěšné obhajoby ji navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

Otázky:

- 1) Je možné, aby na jedné straně dědické smlouvy stálo více osob?
- 2) Je možné uzavřít dědickou smlouvu ve prospěch třetí osoby?
- 3) Je možné namítat neplatnost dědické smlouvy? Kdo bude osobou oprávněnou k namítnutí takové neplatnosti?

V Plzni dne 16. května 2014

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.